

Skisse til et veikart for tilrettelegging av økt forskningsbasert innovasjon i marin sektor

-Innspill til forskningsmeldingen

Fra det biomarine innovasjonsnettverket MareLife: www.marelife.no

30.12.2008

MareLife mener at man kan synliggjøre og virkeliggjøre satsingen på at dette er vår viktigste fremtidige næring gjennom følgende tiltak:

- **Større FoU-tilskudd og risikokapital-rammer** fremkommet gjennom forpliktende offentlig og privat mobilisering
- **Sterkere nasjonal koordinering** (definere Norge som én samlet biomarin klynge, både innad og utad)
- **Sterkere virkemiddelkoordinering** (ett større konsolidert marin program)
- **Legge til rette for mer offensiv rekruttering til høyere utdanning til bransjen**, nasjonalt så vel som talenter fra hele verden.
- **Styrke omdømmebyggingen** for de biomarine næringene.
- **Profilere og markedsføre Norge** som biomarin kompetansenasjon gjennom vellykkede forsknings- og innovasjonsbaserte verdiskapingskjeder.
- **Økt offentlig risikoavlastning i tidlig fase** ("preinkubator-nivå") for å mobilisere mer privat risikovilje: få realisert de gode idéene fra FoU-miljøene for å styrke tilfanget av nye vekstbedrifter og samtidig legge bedre til rette for at idéer fra næringslivet kan realiseres i samspill med "akademia".
- **Legge bedre til rette for åpen innovasjon** og "sjøsetting" av større generiske fellesprosjekter omkring de store utfordringene og potensialene for næringen som er for store for enkeltaktører eller enkeltregioner å adressere. Her vil interaksjon mellom bedrifter være like viktig som samspillet mellom "akademia" og industri.

Forslagene underbygges av følgende scenebilde:

Det globale makrobildet og de store politiske temaene er (foruten den pågående finanskrisen), preget av forsyningssituasjonen av mat og energi i forhold til befolkningsvekst, konfliktløsning og klimaspørsmål. Videre er det slik at befolkningsveksten øker fremdeles mest i de land (U-land) som er tradisjonelt forankret i konsum av sjømat. Marine matvarers betydning for folkehelsen med vekt på hjerte/kar og mental helse er overbevisende vitenskapelig dokumentert. Havlandet Norge har følgende, basert på sine spesielle naturgitte fortrinn, historiske tradisjoner og internasjonalt ledende kompetanse- og næringsposisjon, en helt unik mulighet til å kombinere rollen som 1): en betydelig internasjonal forsyningssikring, dvs. ledende leverandør av marin kompetanse og vitale marine produkter for verdenssamfunnet og 2): videreutvikle sin viktigste industri vurdert ut fra utviklingspotensial, nemlig de biomarine næringene.

De biomarine næringene har i utgangspunktet et relativt sterkt miljø- og klimaregnskap selv om det er et betydelig forbedringspotensial som kan høstes med ny teknologi og fortsatt forskningsinnsats. De samme næringene har gjennomgått en industriell revolusjon de siste ti-årene, ikke minst akvakultur. Mange utredninger viser at de marine næringene har et stort uforløst utviklings- og verdiskapingspotensial, men sliter også med en del vitale utfordringer som for eksempel ustabil levendeproduksjon (fiskesykdommer etc), omdiskuterte førkilder, rømmingsproblematikk etc.

Fundamental ny innsikt i biologien til våre oppdrettsarter, som nå avdekkes bl.a. gjennom det nasjonale Genofisk-prosjektet, blir et viktig langsiktig hjelpemiddel for å optimalisere akvakulturdriften og samtidig åpne nye potensialer for ny verdihøsting i hele sjømatverdikjeden bla gjennom økt kvalitet, differensiering, beskyttelse av varemerke gjennom ny sporbarhetsteknologi etc. Sjømatnæringen har fremdeles lav grad av differensiering og varemerkebygging for realisering av marginer ute i verdikjeden. Ulovlig fiske er kanskje største enkeltrussel mot fiskeressursene der fremmede aktører dominerer, og dette reduserer økonomien også for de lovlydige aktørene. Ny sporbarhetsteknologi vil kunne assistere i kontrollen og overvåkingen. Vi har fremdeles stort potensial i lite utnyttede fiskeråvarer (biprodukter, bifangst), hvor så vel rammebetingelser som teknologi kan sette ny agenda. Videre vil det være behov for økt kompetanse og kompetansekonsolidering på akademisk side innen bioprospektering i forhold til utfordringene og risikoløpet fra første "hit" i havet til markedsklare produkter. Man har forbedringspotensial på omdømmebygging bl.a. gjennom å kommunisere de gode historiene, samt gjøre de vanskelige sakene til gode historier ved å kommunisere at man arbeider seriøst med løsninger. Noen anbefalinger for å befeste og videreutvikle den internasjonale posisjonen og styrke innovasjonstakten for morgendagens norske biomarine industri.

MareLifes medlemmer ved utgangen av 2008:

Marine Harvest	www.marineharvest.com
Cermaq	www.cermaq.com
Aker BioMarine	www.akerbiomarine.com
AquaGen	www.aquagen.com
Pronova BioPharma	www.pronova.com
Intervet Norbio	www.intervet.com
ScanVacc	www.scanvacc.com
Nofima Mat	www.nofima.no
Liegruppen	www.liegruppen.no
TraceTracker	www.tracetracker.com
GenoMar	www.genomar.com
NIVA tech	www.niva.no
Norsk Venturekapitalforening	www.norskventure.no
MARING-FHL	www.fhl.no
RUBIN	www.rubin.no
Biomarin Vekst	www.biomarinvkst.no
Universitetet for miljø- og biovitenskap	www.umb.no
Universitetet i Oslo	www.uio.no
Norges veterinærhøgskole	www.veths.no
Bioparken	www.bioparken.no
Birkeland Innovasjon	www.birkelandinnovasjon.no
Norges forskningsråd	www.forskningsradet.no
MedCoast Scandinavia	www.medcoast.org
Oslo Teknopol	www.oslo.teknopol.no